

การจัดทำแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรธานี*

School Development-Strategic Planning for the Learning Center Applying the Concept of Philosophy of Sufficiency Economy at Rajaprajanugroh 13 School, Uttaradit Province

วรรณช ปานคุ้ม (Worranuch PanKum)^{**}

ยงยุทธ ยะบุญธง (Yongyouth Yaboonthong)^{***}

ธารณ์ ทองงอก (Tharn Thongngok)^{****}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรธานี 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา 3) เพื่อจัดทำและตรวจสอบแผนกลยุทธ์การพัฒนา สถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรธานี วิธีการดำเนินการวิจัยมี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษา สภาพ และปัญหาการบริหารสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรธานี กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนแกนนำ

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

The Article Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master of Education Degree in Educational Administration at Chiang Mai University

** นักศึกษาปริญญาโทตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ E-mail: i_din47@hotmail.com

Graduate Student of the Requirements for the Master of Education Degree in Department of Education (Educational Administration) at Chiang Mai University. E-mail: i_din47@hotmail.com

*** ประธานที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.ยงยุทธ ยะบุญธง สาขาการศึกษา วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Advisor: Lect.Dr. Yongyouth Yaboonthong Ed.D. in Educational Administration at Chiang Mai University

**** อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.ธารณ์ ทองงอก สาขาการศึกษา วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Co-Advisor: Lect.Dr. Tharn Thongngok in Educational Administration at Chiang Mai University

ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน 54 คน โดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) 2) การศึกษาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา โดยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการบริหารศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา จำนวน 4 คนวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การสรุปแบบอุปนัย 3) การจัดทำแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรดิตถ์ โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน 16 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction) 4) การตรวจสอบประสิทธิภาพของแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรดิตถ์ โดยใช้แบบตรวจสอบประสิทธิภาพของแผนกลยุทธ์ฯ กลุ่มเป้าหมายคือ ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบโครงการสถานศึกษาพอเพียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 จำนวน 3 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) 5) การเสนอและรับรองแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรดิตถ์ โดยใช้ฉันทามติจากที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน 9 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงโดยรวม มีการปฏิบัติ/เป็นจริง อยู่ในระดับปานกลาง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอกและปัญหาการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านบุคลากร

2. แนวทางการพัฒนาเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาพบว่า ต้องอาศัยความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านบุคลากร ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านความการจัดการสภาพแวดล้อมกายภาพ คือ มีแหล่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีฐานการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก คือ มีความสัมพันธ์กับสถานศึกษาอื่น และหน่วยงานที่สังกัดหรือหน่วยงานภายนอก

3. แผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรดิตถ์ ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ 6 โครงการ

4. ผลการตรวจสอบแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรดิตถ์ ได้แก่ ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ด้าน

5. ผลการรับรองแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรธานี พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นชอบแบบฉันทามติและได้ลงลายมือชื่อรับรองแผนกลยุทธ์

คำสำคัญ : แผนกลยุทธ์, สถานศึกษาพอเพียง, ศูนย์การเรียนรู้, ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The objectives of this research were 1) to study problems for the Learning Center Applying the Concept of Philosophy of Sufficiency Economy at Rajaprajanugroh 13 School, Uttaradit Province 2) to study the development of the school to become the Learning Center of Philosophy of Sufficiency Economy for the education 3) to develop and evaluate the development-strategies for the Learning Center Applying the Concept of Philosophy of Sufficiency Economy at Rajaprajanugroh 13 School, Uttaradit Province. The research methodology consists of 5 procedures 1) Study problems of sufficient education center for the Learning Center Applying the Concept of Philosophy of Sufficiency Economy at Rajaprajanugroh 13 School, Uttaradit Province. The samples are education administrators, teachers and education staffs and student leaders of Rajaprajanugroh 13 School for 54 persons. The tool is the questionnaire which analyzed by frequency, percentage, mean and S.D. 2) Study of the development of the school to become the Learning Center of Philosophy of Sufficiency Economy for the education. The samples are education administrators and teacher leaders of the schools which are the sufficient education center for 4 persons. The tool is the questionnaire which analyzed by Inductive Reasoning. 3) Develop the Strategic Planning for the Learning Center Applying the Concept of Philosophy of Sufficiency Economy at Rajaprajanugroh 13 School, Uttaradit Province. The samples consist of 16 persons. The tool is the document analysis form and minutes of meeting which analyzed by Inductive Reasoning. 4) Evaluate the developed strategies for the Learning Center Applying the Concept of Philosophy of Sufficiency Economy at Rajaprajanugroh 13 School, Uttaradit Province. The samples are supervisors who respond the sufficient education center project of Uttaradit Primary Educational Service Area Office 2 for 3 persons. The tool is Strategies evaluation form and analyzed by mean and S.D. 5) Presentation and Certification of School Development-Strategic Planning for the Learning Center Applying the Concept of Philosophy of Sufficiency Economy at Rajaprajanugroh 13 School, Uttaradit Province. The samples are the committee of basic educational of Rajaprajanugroh 13 School for 9 persons. The Methodology is the Consensus oriented from the meeting and sign-off to certificate the Strategic Planning.

1. The condition of the administration of Sufficient education center and practice is in moderate level. The part with the maximum mean is the relationship of the external organization. The most significant problem of the administration of Sufficient education center is Staff Section.

2. For the Study of the development of the school to become the Learning Center of Philosophy of Sufficiency Economy for the education, the result shows that the cooperation of parties is required, Staffs which consist of administrators, teachers, students and the committee of basic educational. Also, the management of the physical environment that is the supported learning source for the learning activities and the learning base for the learning from practice. The last part is the relationship of the external organization that is the other schools, affiliated organizations or the external organizations.

3. The development of the Strategic Planning for the Learning Center Applying the Concept of Philosophy of Sufficiency Economy at Rajaprajanugroh 13 School consists of 5 strategies and 6 projects.

4. The evaluation of the developed strategies for the Learning Center Applying the Concept of Philosophy of Sufficiency Economy at Rajaprajanugroh 13 School, Uttaradit Province is evaluated by the correction, appropriation, and possibility. The results are in the High Level for 3 sections.

5. The result of the certification of School Development-Strategic Planning for the Learning Center Applying the Concept of Philosophy of Sufficiency Economy at Rajaprajanugroh 13 School, Uttaradit Province 13 approved by the committee of basic educational which is Consensus oriented and certificate by sign-off the Strategic Planning.

Keyword : Strategic Planning, Sufficiency School, Learning Center, Philosophy of Sufficiency Economy

บทนำ

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ทรงพระราชทานแก่พสกนิกรชาวไทยมานานกว่า 40 ปี โดยได้พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำไปเผยแพร่เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของทุกฝ่ายและประชาชนทั่วไป เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2542 ความว่า “เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกัน ในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี” (เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง, 2554)

รัฐบาล ตระหนักถึงความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงกำหนดนโยบายด้านการศึกษา ให้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ร่วมมือกับมูลนิธิสยามกัมมาจล จัดทำโครงการเสริมสร้างศักยภาพการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดอุปนิสัยพอเพียง ครู ผู้บริหารสถานศึกษามีความศรัทธา เป็นแบบอย่างที่ดี เกิดเป็นวิถีชีวิตและพึ่งตนเองได้ เกิดเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา โดยในปี 2559 มีสถานศึกษาพอเพียงทั่วประเทศ จำนวน 21,126 แห่ง และมีศูนย์การเรียนรู้จำนวน 121 แห่ง (มูลนิธิยุวสถิรคุณ, 2559)

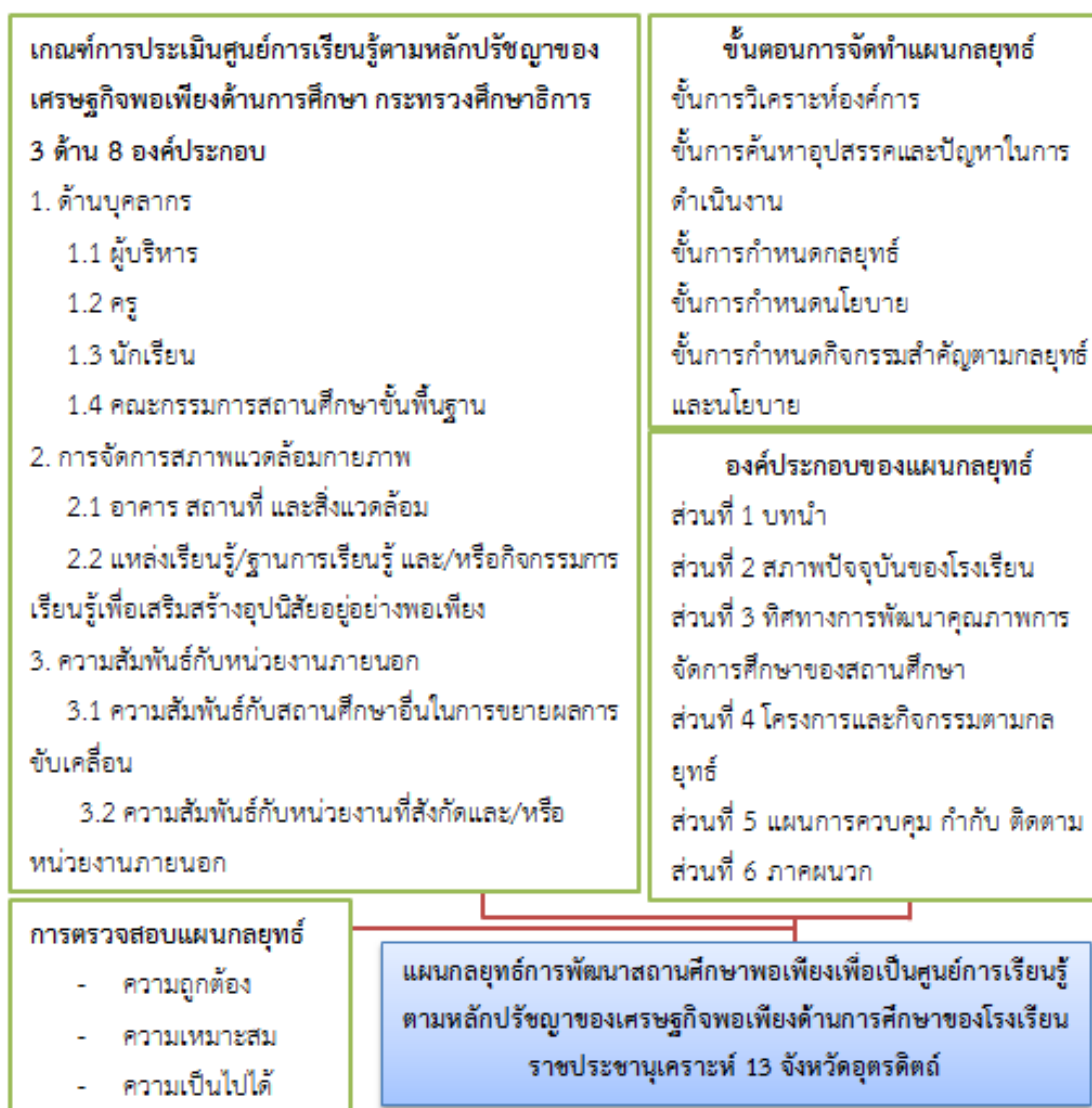
โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรดิตถ์ ได้รับรางวัลสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “สถานศึกษาพอเพียง 2555” และในปี พ.ศ. 2559 – 2560 มีความมุ่งหวังที่จะพัฒนาโรงเรียนเพื่อรับการประเมินเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา แต่ทางโรงเรียน ยังขาดแผนกลยุทธ์ที่จะใช้เป็นกรอบในการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ประกอบกับสถานศึกษาพอเพียงทั่วประเทศยังไม่ปรากฏแผนกลยุทธ์ดังกล่าว

ผู้วิจัยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดทำแผนกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรดิตถ์ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อรับการประเมินเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา พร้อมทั้งขับเคลื่อนศูนย์การเรียนรู้ให้มีความเข้มแข็ง ยั่งยืน เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่สถานศึกษาอื่นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
3. เพื่อจัดทำและตรวจสอบแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรธานี

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยการจัดทำแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยมีการแบ่งขั้นตอนการวิจัยเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรดิตถ์
กลุ่มเป้าหมาย

ได้มาจากเลือกแบบเจาะจงโดยกำหนดเกณฑ์การเลือกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรดิตถ์ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 15 คน และนักเรียนแกนนำ จำนวน 38 คน รวมทั้งสิ้น 54 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม สภาพ ปัญหาการบริหารสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรดิตถ์ มีค่า IOC อยู่ในระหว่าง 0.67 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .96

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม นำมาประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และใช้สถิติในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการอธิบาย

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ของโรงเรียนที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

กลุ่มเป้าหมาย

ได้มาจากเลือกแบบเจาะจงโดยกำหนดเกณฑ์การเลือกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูแกนนำของโรงเรียนที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาจำนวน 4 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยมีสาระเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการสรุปประเด็นจากคำถามตามแบบสัมภาษณ์โดยมีการตรวจสอบและรับรองการสัมภาษณ์โดยผู้รับการสัมภาษณ์ แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction)

ขั้นตอนที่ 3 การจัดทำแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรธานี

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และ ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 15 คน รวมทั้งสิ้น 16 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสังเกตแบบมีโครงสร้าง ประกอบด้วย การจัดทำแผนกลยุทธ์และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
2. บันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรธานี

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรธานี วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction)

ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรธานี

กลุ่มเป้าหมาย

ได้มาจากเลือกแบบเจาะจงโดยกำหนดเกณฑ์การเลือกเป็นศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบโครงการสถานศึกษาพอเพียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จำนวน 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบตรวจสอบประสิทธิภาพของแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรธานี เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) คือ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรธานี โดยนำความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อและสรุปรวม กำหนดให้กลยุทธ์มีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ มีเกณฑ์ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

ขั้นตอนที่ 5 การเสนอและรับรองแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรธานี

กลุ่มเป้าหมาย

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จำนวน 9 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้ฉันทามติจากที่ประชุม และให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 ลงลายมือชื่ออนุมัติรับรองแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรธานี

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ปัญหาการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านบุคลากร

2. แนวทางการพัฒนาเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาพบว่า ต้องอาศัยความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านบุคลากร ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านความการจัดการสภาพแวดล้อมกายภาพ คือ มีแหล่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีฐานการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก คือ มีความสัมพันธ์กับสถานศึกษาอื่น และหน่วยงานที่สังกัดหรือหน่วยงานภายนอก

3. แผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ 6 โครงการ ดังนี้

3.1 กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 2 โครงการ

3.1.1 โครงการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย

3.1.2 โครงการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 กลยุทธ์ที่ 2 การส่งเสริมผู้เรียนให้แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จำนวน 1 โครงการ

3.2.1 โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาบุคลากร จำนวน 2 โครงการ

3.3.1 โครงการพัฒนาบุคลากร

3.4 กลยุทธ์ที่ 4 การขยายผลและการพัฒนาเครือข่าย จำนวน 1 โครงการ

3.4.1 โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โรงเรียนเครือข่าย

3.5 กลยุทธ์ที่ 5 การบริหารจัดการความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก จำนวน 1 โครงการ

3.5.1 โครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน

4. ผลการตรวจสอบแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษารายงานประจำปี 2559 ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรธานี โดยรวมทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านความถูกต้องมีค่าเฉลี่ย 3.99 ด้านความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ย 3.96 และด้านความเป็นไปได้มีค่าเฉลี่ย 3.78

5. การเสนอและรับรองแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษารายงานประจำปี 2559 ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรธานี พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 เห็นชอบแบบฉันทามติจากที่ประชุมและได้ลงลายมือชื่ออนุมัติรับรองให้นำแผนกลยุทธ์ไปใช้ได้

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษารายงานประจำปี 2559 ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรธานี จากการวิจัย พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุด คือ ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงาน ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนมีหน่วยงานที่ช่วยเหลือและสนับสนุน ส่งเสริมด้านงบประมาณ และด้านวิทยากรให้ความรู้ เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแฝก มูลนิธิยุวสถิรคุณ เขื่อนสิริกิติ์ และโรงเรียนสรรพวิทยาคม จังหวัดตาก โรงเรียนไกรลาสวิทยาคม จังหวัดสุโขทัย ซึ่งโรงเรียนสามารถประสานขอความช่วยเหลือได้ เพื่อให้โรงเรียนสามารถขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้สำเร็จ สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2544, ออนไลน์) ที่ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่สนับสนุนให้ชุมชนเข้มแข็ง สรุปได้ว่า ปัจจัยหนึ่งที่สนับสนุนให้การทำงานของกลุ่มประสบความสำเร็จ คือ หน่วยงานภายนอก ที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริมด้านวิชาการ คำแนะนำด้านการเงิน การตลาดและอุปกรณ์การผลิตสำหรับการดำเนินงานของกลุ่มอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการประสานขอความช่วยเหลือและขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานอื่นให้เข้ามาสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่ม

2. ปัญหาในการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านบุคลากร ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาขาดโอกาสในการถ่ายทอดประสบการณ์การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษารวมถึงขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ชุมชนได้ ขาดแคลนงบประมาณในการสนับสนุนการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา และเสริมกำลังใจคณะครูและนักเรียนแกนนำในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับ ครรชิต มนูญผลและคณะ (2547, หน้า 12) ที่กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารขับเคลื่อนแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาว่าควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำแนวทางพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการ

เรียนการสอน สร้างความเชื่อมั่นและความตระหนักว่าการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการสนองนโยบายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 รวมถึงการส่งเสริมให้ครูผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ ทักษะในการร่วมกันจัดทำหลักสูตรการจัดการเรียนรู้อย่างบูรณาการ วัดและประเมินผลโดยนำผลมาพัฒนาผู้เรียนด้วยกระบวนการวิจัย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับเนาวรัตน์ นาคนพงษ์ (2555, หน้า 56 - 57) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชรโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงพบว่า ปัญหาที่สำคัญในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชรโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ขาดการกำหนดนโยบายการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษา การดำเนินงานตามแผนที่ส่งเสริมการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนค่อนข้างน้อย การติดตามและประเมินผลไม่ต่อเนื่องและด้านการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขขยายผลและเผยแพร่ยังไม่มีมีการดำเนินการเชิงประจักษ์สำหรับปัญหาในภาพรวมทุกด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารไม่ได้ให้ความสำคัญกับบทบาทภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับณรงค์ ชูศรีชัย (2556, หน้า 596) ที่สรุปว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวแปรสำคัญในการปฏิรูปการเรียนรู้อยู่ในสถานศึกษา เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการพัฒนางาน ต้องเป็นตัวอย่างของการปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้และการบริหาร ถ้าผู้บริหารไม่มีทักษะ ทำงานไม่มีระบบ ขาดศีลธรรม การเรียนรู้ในสถานศึกษาจะเกิดคุณภาพได้ยาก

3. แนวทางการพัฒนาเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ต้องอาศัยความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านบุคลากร ประกอบด้วย ผู้บริหารยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารโรงเรียน และขยายผลสู่ชุมชน สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่องค์กรอื่น ๆ ครูได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยสอดแทรกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกกลุ่มสาระและมีความสามารถเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่องค์กรอื่น ๆ นักเรียนฝึกปฏิบัติกิจกรรมจนเกิดกระบวนการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ และนักเรียนแกนนำมีความสามารถในการร่วมเป็นวิทยากรให้การอบรมแก่องค์กรอื่น ๆ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนในการร่วมประชุม รับฟังการดำเนินงานของสถานศึกษา ช่วยกระจายข้อมูลข่าวสาร และช่วยเหลือสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมกายภาพ ประกอบด้วย มีแหล่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน และมีฐานการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง มีการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนมีคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง โดยนำหลักปฏิบัติเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการสู่การเรียนการสอนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และจัดกระบวนการเรียนรู้ผ่านฐานกิจกรรม ใช้คำถามกระตุ้นคิด เน้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงและได้ถอดบทเรียนในทุกวิชา ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ประกอบด้วย การจัดการความสัมพันธ์กับสถานศึกษาอื่นโดยบริหารจัดการการศึกษาดูงานอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และหน่วยงานภายนอกมีบทบาทในการสนับสนุนการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งในด้านงบประมาณ การให้องค์ความรู้ คำแนะนำและการประสานความร่วมมือ และสถานศึกษาจะต้องขับเคลื่อนสถานศึกษาพร้อมกับขับเคลื่อนชุมชนไปพร้อมกัน เมื่อชุมชนเกิดความเข้มแข็ง ก็พร้อมที่จะให้การสนับสนุนสถานศึกษาอย่างเต็มที่ ซึ่ง

สอดคล้องกับ สุทธิรัตน์ เสนีย์และคณะ (2556, หน้า 186 - 188) ที่สรุปปัจจัยในการเสริมสร้างศักยภาพสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับโรงเรียนรักษา จังหวัดตรัง ประกอบด้วยปัจจัยด้านบุคลากร ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมกายภาพ และด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก จนทำให้โรงเรียนรักษา จังหวัดตรัง ผ่านการประเมินเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

4. จากการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรดิตถ์ ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย การกำหนดกลยุทธ์จำนวน 5 กลยุทธ์ 6 โครงการ และกิจกรรม วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ เป้าหมายและผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน มีความสอดคล้องกับลัดดาวัลย์ บุญเลิศ (2554, หน้า 96) ที่กล่าวว่าการวางแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนครอบคลุมในเรื่องการกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมภายนอก การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมภายใน การกำหนดวัตถุประสงค์ ยุทธศาสตร์และการกำหนดแผนปฏิบัติการซึ่งครอบคลุมภาระงานของโรงเรียนทุกด้านอยู่แล้วประกอบกับเมื่อเป้าหมายทิศทางการทำงานมีความชัดเจน บุคลากรที่เกี่ยวข้องเข้าใจเป้าหมายร่วมกันย่อมนำไปสู่ประสิทธิผลขององค์กร

5. ผลการตรวจสอบแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรดิตถ์ ได้แก่ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 3.51 ขึ้นไป แสดงว่าแผนกลยุทธ์จัดทำขึ้นมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ที่เหมาะสม สอดคล้องกับชัชฎาภรณ์ อร่ามรณ และคณะ (2556, หน้า 53) ที่ทำการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และเขต 2 พบว่า กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และเขต 2 ที่พัฒนาขึ้นซึ่งประกอบไปด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นกลยุทธ์ กลยุทธ์มาตรการและตัวชี้วัด มีผลการประเมินในด้านความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ในระดับมากและมากที่สุด เนื่องจากกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ที่เหมาะสมทำให้ได้กลยุทธ์ที่มีคุณภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณพิชญา กิจจสัจจา (2559, หน้า 146) ในเรื่องการพัฒนากลยุทธ์การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี พบว่า การประเมินความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสมและความถูกต้อง ครอบคลุม ของกลยุทธ์ การบริหารเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี พบว่า ความคิดเห็นส่วนใหญ่ เห็นว่ากลยุทธ์ ฯ ดังกล่าวมีความถูกต้อง เหมาะสม มีประโยชน์ และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้กับสถานศึกษา

6. ผลการเสนอและรับรองแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรธานี โดยการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรธานี จำนวน 9 คน พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นทำให้เป็นที่ยอมรับแก่ที่ประชุมทุกท่าน และเมื่อพิจารณาเห็นชอบแผนกลยุทธ์ พบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านเห็นชอบแบบฉันทามติจากที่ประชุมและได้ลงลายมือชื่ออนุมัติรับรอง ให้นำแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรธานีไปใช้ได้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1) ครู ผู้บริหาร ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรร่วมกันศึกษาแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรธานี เพื่อกำหนดเป็นแนวปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกันเพื่อให้ทำให้โรงเรียนเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

2) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรพิจารณาผลการวิจัยเพื่อส่งเสริมและพัฒนาด้านบุคลากร เพื่อให้บุคลากรเกิดความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักในบทบาทหน้าที่และร่วมกันขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาผลการใช้แผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 13 จังหวัดอุดรธานี ที่ผ่านการประเมินเพื่อนำผลมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

2) ควรมีการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์แผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่ผ่านการประเมินเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาแล้ว

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

ครรชิต มนูญผลและคณะ. (2547). **เศรษฐกิจพอเพียงสู่หลักสูตรหลักสูตรโลก**. ออนไลน์ :

<http://www.khlonghoykhong-sk.go.th/index.php?cmd=official>. สืบค้นเมื่อวันที่ 22

มิถุนายน 2560.

ชัยภากรณ์ อร่ามรุณ, สมชัย วงษ์นายะ และเจริญวิญญู สมพงษ์ธรรม. (2556). **กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และเขต 2**. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีที่ 15 ฉบับที่ 4 ตุลาคม – ธันวาคม 2556.

ณพิชญา กิจจัสจา. (2559). **การพัฒนากลยุทธ์การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี**. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุ ศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ณรงค์ ชูศรีชัย. (2556). “การพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี”

Veridian E-Journal ปีที่ 6, ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม 2556) : 596.

เนาวรัตน์ นาคพงษ์. (2555). “กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชรโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” **Veridian E-Journal** ปีที่ 14, ฉบับที่ 3 (เดือนกันยายน-เดือนธันวาคม 2555) : 56-57.

ลัดดาวัลย์ บุญเลิศ. (2554). **การวางแผนกลยุทธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2544). **ปัจจัยที่สนับสนุนให้ชุมชนเข้มแข็ง**. ออนไลน์: <http://www.ryt9.com/s/ned/238500>. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2560

_____. (2554). **เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง**. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สุทธิรัตน์ เสนีย์ และคณะ. (2556). **การเสริมสร้างศักยภาพสถานศึกษาพอเพียงสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมจังหวัดตรังและจังหวัดพัทลุง**. ออนไลน์: www.hy.ac.th/web/index.php?name=research&file=readresearch&id=4. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2559.

ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ. (2559). **เครือข่ายโรงเรียนพอเพียง**. ออนไลน์ : <http://www.sufficiencyeconomy.org/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2559.